

הרב יעקב רוז'ה
רב חברה קדישא
תל אביב- יפו
וחבר מועצת הרבנות הראשית לישראל

בס"ד י"ג חשון תשע"ז 14.11.16

חוות דעת
בעניין שרפת גופה

לפי ההלכה היהודית ומסורת ישראל יש לקבור נפטר ללא כל פגיעה או התערבות אחרת בגופה
כפי שנאמר בספר בראשית: "כי עפר אתה ואל עפר תשוב".
על היחס השלילי של נביאי ישראל לשריפת גופות, ניתן ללמוד מדבריו הברורים של הנביא עמוס, כשבראש פשעי מואב הוא מונה: "על שָׁרְפוּ עֲצָמוֹת קָלֶךָ אָדוֹם" (עמוס ב, א). הרי לנו שאף שריפת גופת מלך נוכרי, מוגדרת על ידי הנביא כפשע.
ממקורות רבים בתלמוד עולה בברור, שבהמשך למסורת הנביאים גם חכמי ישראל ראו באור שלילי ביותר את שריפת הגופות. שריפת גופה נחשבה כביזוי כבוד המת, וכעונש קשה לאדם. כך למשל, מסופר בתלמוד על יהויקים מלך יהודה, שהעונש על חטאיו הרבים היה, שלאחר מותו שרפו את גולגולתו. כמו כן, את הגרועים שבאויבי ישראל נהגו החכמים לכנות בכינוי הגנאי: "שחיק טמיא", היינו, מי שעצמותיו נשחקו והיו לאפר בתלמוד הירושלמי נקבע שהמִצְווֹה שישרפו את גופתו לאחר מותו, אין תוקף לצוואתו וקוברים אותו כנהוג וכמקובל. לשון אחר, המבחן בעניין זה אינו סובייקטיבי אלא אובייקטיבי. הוא אינו תלוי בדעתו הסובייקטיבית של האדם, אלא הוא חל על כל אדם באשר הוא אדם. מן הדברים המובאים לעיל, עולות המסקנות החד-משמעיות הבאות:
א. היהדות מתנגדת נחרצות לשריפת גופות, ואין למצוא בעניין זה שום מחלוקת לא רק בין פוסקי ההלכה אלא אף לא בין מפרשי המקרא.
ב. שריפת גופו של המת מוגדרת כניוול המת והיא פוגעת בכבוד האדם. אשר על כן, אין תוקף לצוואה שבה מבקש אדם שישרפו את גופתו.

בכבוד רב

הרב יעקב רוז'ה
יו"ר ועדת כבוד המת
שע"י הרבנות הראשית לישראל

רח' האדמו"ר מבאבוב 8 בת-ים 5962212 . טל: 5527372 - 03
פקס 03-7972284. דוא"ל: yruza@017.net.il